

“KARAŠEVSKA ZORA” LA FESTIVALUL FOLCLORIC “SZEJKE”

În urma invitației lansate de Primăria Municipiului Odorheiu Secuiesc în colaborare cu Casa de Cultură Municipală, ansamblul „Karaševska Zora” a luat parte și în acest an la Festivalul Folcloric “Szejke”.

Astfel, tinerii carașoveni au participat în perioada 16-17 mai 2015 la cea de a 49-a ediție a Festivalului internațional de muzică și dansuri populare de la Băile Szejke, din apropiere de Odorheiu Secuiesc. De-a lungul celor două zile de sărbătoare, în programul Festivalului au fost cuprinse concerte de muzică populară și serate de dans popular, parada portului popular al minorităților naționale prezente, precum și mult așteptatul spectacol de gală.

Și la ediția din acest an, desfășurată în frumosul cadru natural din incinta microstației harghitene, au evoluat formații artistice ale comunităților etnice. Membrii formației „Karaševska Zora”, îndrumați și coordonați de Giurgiuțenă Zoran, au încântat publicul cu frumoasele costume și dansuri tradiționale carașovenești, primind aplauzele spectatorilor aflați pe platoul din fața scenei amenajate în aer liber. Este deja al 4-lea an în care ansamblul din Carașova participă la acest festival.

Stațiunea balneară Băile Szejke (Seiche), zonă de agrement a municipiului Odorheiu-Secuiesc este strâns legată de numele lui Orbán Balázs, cel care este înmormântat în acest loc. Orbán Balázs (1829-1890) a fost “cel mai mare dintre secui”, scriitor, istoric, etnograf, publicist, fotograf și personalitate publică.

Stațiunea este renumită îndeosebi pentru porțile secuiești și apa curativă. Se spune că aceasta a fost descoperită în 1766 de către un păstor care, în timp ce își adăpa turma, și-a spălat picioarele bolnave în izvor, și s-a vindecat în mod miraculos. Odinioară apă minerală încărcată



în ulcioare era transportată în oraș cu căruțele.

În prezent apa este folosită în băile locale dotate cu 11 vane, pentru tratarea bolilor reumatice, ale căilor respiratorii și de piele, iar apa minerală pentru afecțiuni digestive, cardiologice și neurotice. Apa minerală carbogazoasă cu gust de petrol este bună pentru cura de băut, iar apa termală cu conținut

de sulf și mofetă se găsește în valea pitorească a pârâului Sos. Astăzi aici, pe suprafața de 12 hectare se găsesc două izvoare minerale, o mofetă, și unități de alimentație publică. Dincolo de pârâul Seiche au fost construite mai multe case de vacanță și pensiuni, existând și o scenă. Aici este organizat Festivalul folcloric Szejke, unde este prezentată tradiția vie a folclorului autentic secuiesc.



UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA;

Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro



REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA;

Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI; Maria GIURCHIȚA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

POČELI RADOVI...



str. 3
pag. 3

KLOKOTIČKE MARJANSKE...



str. 5
pag. 5

SRUŠENI MOST...



str. 8
pag. 8

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA



Hrvatska grančica

Godina: XXII
Broj: 119.
Svibanj 2015.
Anul: XXII
Nr.: 119
Mai 2015

DARIJA KRSTIĆEVIĆ POSJETILA HRVATE U RUMUNJSKOJ



nastavak na 2. str.

DARIJA KRSTIČEVIĆ POSJETILA HRVATE U RUMUNJSKOJ

Nakon prijašnjih dvaju najava da će posjetiti hrvatsku manjinu u Rumunjskoj te nakon isto tolikih odjava, predstojnica Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Daria Krstičević, uspjela je, konačno, ispuniti svoje obećanje.

Naime, ugledna je gošća iz Hrvatske stigla u naše krajeve 9. svibnja te je svoj boravak produžila sve do poslijepodnevnih sati sutrašnjeg dana. U tom roku je predstojnica bila izuzetno aktivna, obišavši redom sva sedam karaševska sela i grad Ričicu. Uz gospođu Krstičević u posjetu bili su veleposlanica Republike Hrvatske u Rumunjskoj Andrea Gustović Ercegovac, Milan Bošnjak, načelnik Sektora za provedbu programa i projekata u Državnom uredu i Mirko Radić, 3. tajnik u Veleposlanstvu.

Prije polaska u Karaševu hrvatsko izaslanstvo posjetilo je Muzej Planinskog Banata u Ričici, gdje se, povodom Dana Europe, 9. svibnja, održala zanimljiva izložba fotografija „EU i Croatia/EU i Hrvatska“ rumunjskog fotografa Eugena Negrea, predsjednika Udruge fotografa umjetnika u Rumunjskoj.

Rekao sam na početku da je predstojnica posjetila sva sedam naselja gdje žive Karaševci, najznatnija zajednica hrvatske manjine u našoj državi, ali se od svih tih naselja najviše zadržala u Karaševu. Razlog tome bio je blaženi Ivan Merz, čije je proslavljenje blagdana održano u mjesnoj crkvi Marijina Uznesenja. Svečanoj misi prisustvovala je predstojnica Daria Krstičević zajedno s ostalim članovima izaslanstva na temelju poziva župnika Karaševa, vlč. Petra Rebedžile.



U crkvi Marijina Uznesenja

U Karaševu je, također, gospođa Krstičević posjetila i jednu mjesnu školu, gdje se je sastala s učenicima i nastavnicima svih škola karaševskih naselja, koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku. Svim su učenicima od 1. do 4. razreda bile poklonjene knjige iz Hrvatskoga jezika, a knjige su dobili i svi predškolci.

Predstojnica Krstičević je tijekom dvodnevnog boravka posjetila i ostale dvije župe naše karaševske doline te se susrela sa župnicima: vlč. Marjanom Tjinkulom iz župe Lupak i s vlč. Petrom Dobrom iz župe Klokotič, a nije zaobišla ni sastanak s vlč. Nikolom Laušem, kanonikom u temišvarskoj biskupiji, u čijoj su oblasti sve ove tri župe.

Također, hrvatsko izaslanstvo primili su i knez lupačke općine Marijan Vlašić te Petar Neagul, doskoro

imenovani knez karaševske općine.

U Domu kulture u Karaševu organiziran je kulturno-umjetnički program učenika koji su sudjelovali u natječaju „Plamen za visinama“, u povodu obljetnice blaženoga Ivana Merza. Bile su nagrađene najljepše pismene tvorevine učenika, kratke priče koje su učenici sastavili te u čiji su sadržaj spretno umetnuli nadnaravnu intervenciju blaženog Ivana Merza. U programu su, uz hrvatske učenike iz svih sedam mjesta, sudjelovali i studenti hrvatskoga jezika sa Sveučilišta u Bukureštu. Da bi održali dobru atmosferu bili su pozvani članovi folklornog ansambla iz Klokotiča, koji su otpjevali nekoliko hrvatskih pjesama i otplesali tradicionalne karaševske igranke.

„Jedna od važnih uloga u Vašem očuvanju identiteta, jezika i kulture imala je i katolička crkva, koja je, doista, kako u Rumunjskoj tako i u mnogim drugim zemljama bilo zapravo jedan kamen temeljac, jedno sidro koje je okupljalo i čuvalo hrvatski narod u vrijeme dok nije postojala hrvatska država. Jedinstvo je naša i vaša najveća snaga. Svijesna važnosti jedinstva, Republika Hrvatska je usvojila i strategiju i zakon o odnosima s Hrvatima izvan RH te osnovala Državni ured kao jedno središnje tijelo, koje je zaduženo jačati odnose sa svima vama i, zapravo, jača vaše zajednice. Svi smo mi dio jedinstvenog i nedjeljivog hrvatskog naroda, ma gdje živjeli!“ – rekla je, među ostalim, predstojnica Daria Krstičević na okupu u karaševskom Domu kulture.

nastavak na 10. str.



Doček u Klokotiču

CODRUL, FRATE CU ROMÂNUL!

Codrul, frate cu românul! Așa spune o vorbă din popor.

Insă dacă e să ne raportăm la faptul că în ultimii 20 de ani, peste 350.000 hectare de pădure au fost rase de pe harta României prin tăieri ilegale din fondul forestier proprietate de stat sau privat, am putea spune că unii români au uitat cu cine se înrudesesc. De cele mai multe ori privite doar ca un spațiu de recreere la sfârșit de săptămână și uneori ca locul ideal de drumeție, pădurile României nu sunt apreciate la adevărata lor valoare.

În ultimii ani, în România sute de mii de hectare de pădure au fost rase de pe fața pământului. Ilegal. Iar în locul lor nu s-a mai pus nimic. Fenomenul tăierilor ilegale este prezent și în Caraș-Severin, județ în care peste 20 la suta din suprafața împădurită reprezintă parcuri naționale. În Parcul Național Semenic-Cheile Carașului, zeci de hectare de pădure sunt puse deja la pământ. Buldozerele, excavatoarele și taf-urile au distrus drumurile agricole, precum și peisajul unic al acestei zone. Pantele dealurilor au fost rase de vegetație iar oamenii se așteaptă acum la ce este mai rău: torente, viituri și inundații. Ținta principală sunt copacii din specii rare și valoroase care trăiesc aici. Drujbele și topoarele au nimicit sute de copaci din specii protejate ca: cireșul sălbatic, sângerul sau nucul sălbatic. Între 2009 și 2014, în acest parc național au fost exploatați fără discernământ cel puțin 366.422 de metri cubi de lemn. Lemnul a fost vândut în mare parte la export, în Siria.

Munții Semenic adăpostesc cele mai vaste păduri virgine de fag comun european din lume concentrate într-un singur loc. Făgetele naturale de aici reprezintă peste 65% din pădurile virgine rămase pe continent, fiind astfel bunuri cu valoare de patrimoniu atât pentru România cât și pentru întreaga Europă. În perimetrul parcului național sunt incluse un număr de opt rezervații naturale, constituite în zone de conservare specială strict protejate, în care sunt interzise



orice fel de forme de exploatare sau utilizare a resurselor naturale, precum și orice forme de folosire a terenurilor, incompatibile cu scopul de protecție sau de conservare. Zonele carstice Cheile Carașului și Cheile Gârliștei au peste 600 peșteri, 83 specii de floră protejate, 95 specii de faună și numeroase habitate din care remarcăm

brul. Pentru pierderea biodiversității sunt vinovați atât cei care distrug, cât și cei care nu iau atitudine împotriva acestui fenomen.

Nici un alt ecosistem terestru nu asigură un echilibru mai complex și o mai mare stabilitate, decât pădurea. Spațiile verzi, indiferent de apartenență și destinație, servesc la îmbunătățirea calității mediului și menținerea echilibrului ecologic.

Avem obligația să lăsăm și celor care vin după noi să se bucure de un aer curat și un peisaj mirific. În acest sens, Departamentul pentru Ape, Păduri și Piscicultură a încheiat un parteneriat cu Ministerul Afacerilor Interne și STS, prin care, începând cu data de 8 octombrie 2014, dată la care a devenit obligatoriu și siste-



mul de control pentru prevenirea tăierilor ilegale, cunoscut ca „Radarul pădurilor”, orice persoană care suspectează un transport de masă lemnoasă ca fiind ilegal poate semnală acest lucru la 112, autoritățile fiind obligate să verifice acel transport. „Radarul pădurilor” este un sistem informatic care permite monitorizarea traseului lemnului de la plecarea din pădure și până devine produs finit sau iese din țară, în timp real. Cetățeanul trebuie doar să sune la 112 și să dea numărul autovehiculului.

Maria Giurchița

KLOKOTIČKI "MALI KIRVAJ"

Proslavu kirvaja Karaševci započinju u Klokotiču, 3. svibnja, na blagdan svetih apostola i mučenika Filipa i Jakova, zaštitnika sela.

O životu ovih dvaju svetaca nemamo mnogo podataka, kao što nemamo mnogo točnih podataka o većini apostola. Skromne zapise o njima nalazimo u „Djelima apostolskim“, a kod sva četiri evanđelista, Marka, Luke, Mateje i Ivana, imamo podatke samo o sv. Filipu. Iz Ivanova evanđelja doznajemo da je Filip rodom iz Betsaide, iz Petrova i Andrijina grada. Relikvije se svetog Filipa apostola štiju u Rimu u bazilici Dvanaestorice apostola. Tako su sv. Filipa kao svoga zaštitnika štovali najprije kipari i šeširdžije.

A o sv. Jakovu (mlađem) znamo da je i on porijeklom iz Betsaide, kao i Sv. Filip. U evanđelju nigdje se o njemu ne govori, jedino u djelima apostolskim. Sveti Pavao u Poslanici Galaćanima spominje ga kao jednu od najuglednijih ličnosti prve Crkve, dok se u Djelima apostolskim ističe kao jeruzalemski biskup. Neki zapisi tvrde da je umro mučeničkom smrću, pribijanjem na križ, glavom na dolje, nakon što je navijestao Evanđelje. Njegov simbol na slikama je pila, jer se smatra da mu je nakon smrti tijelo bilo prepiljeno.

nastavak s 2. str.

„Nažalost, moram reći da smo zabrinuti podjelama unutar vas, Hrvata, jer samo brigom za cjelokupnu ovdašnju zajednicu Hrvata, može se nešto postići. Samo tada možete postići prave, istinske rezultate, koje će dugo trajati i koje će biti zalog za ove mlade koje su tu s nama. Jedino tada vam mi iz Hrvatske i Državni ured za Hrvate izvan RH možemo stvarno pomoći. I, vjerujte mi, možemo puno više!“ – spomenula je u svom govoru gospođa Adrea Gustović-Ercegovac, ambasadorica Republike Hrvatske u Bukureštu.

Svoju zabrinutost vjerojatno je Ambasadorica iskazala u vezi sa Zajedništvom Hrvata u Rumunjskoj, čiji su glavni predstavnici odbili biti te večeri na svečanom prijemu, ali i tijekom čitavog posjeta izaslanstva. Razlog tome su odveć napeti odnosi između Hrvatske ambasade i rukovodstva ZHR-a. Napetost je nastala imenovanjem Petra Hategana, predsjednika Demokratskog Saveza



Tradicionalni kirvajski danac u Klokotiču

Misno slavlje na kirvaju u Klokotiču predvodio je vlč. Marjan Tjinkul, iz župe Sv. Apostola Mateje u Lupaku u koncelebraciji s bračom svećenicima, vlč. Petrom Rebedžilom iz Karaševa (župa Uznesenja Blažene Djevice Marije), vlč. Simonom Ciubotaruom, iz Ričice (župa Presvetog Trojstva), vlč. Pálom Józsefom Csabom, iz Ričice (župa Marija Snježna), domaćinom, vlč. Petrom Dobrom i bratam Sorinom Vranceanuom. Lijepu, nadahnutu i poučnu propovijed održao je župnik iz susjedne župe, vlč. Petar Rebedžila.

Poslije sv. Mise, Klokotičanje su lijepim mislima krenuli svojim domovima i dočekali goste i prijatelje na ručak. A kirvajsko veselje nastavilo se je kasnije i tradicionalnom poslijepodnevnom seoskom igrankom, gdje je mužička formacija „Braća Lukić“ veselo raspoložila sve mještane i njihove goste. Svi su se zajedno radovali proslavi „maloga kirvaja“ te su ostali u centru sela do kasno u noć, plesavši na ritmovima karaševske tradicionalne glazbe (i ne samo).

Slavica Muselin



Hrvata u Rumunjskoj, za predstavnika Hrvata u Uredu za Hrvate izvan RH. Naime, rukovodstvo Zajedništva

optužuje Ambasadu za favoriziranje kandidature dotičnog gospodina.

Daniel Lucacela

POČELI RADOVI ZA UVOĐENJE KANALIZACIJE U KARAŠEVU

Radovi za uvođenje kanalizacijske mreže u Karaševu povjereni su firmi SC EDIFICE BILD, jedinome sudioniku na licitaciji održanoj u petak 13. ožujka 2015. godine u zgradi karaševske općine.

Osim kanalizacije, projekt uključuje još i izgradnju Centra za stare osobe u Karaševu te moderniziranje i opremljivanje Doma kulture u Jabalču, a financiranje je omogućeno preko Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Važno je istaknuti kako je SC EDIFICE BILD proglašen pobjednikom ne zato što je bio jedini natjecatelj, već zato što dostavljena ponuda ove firme u potpunosti je odgovarala uvjetima zahtjevanim u cjelokupnoj dokumentaciji, bar nam je svojevremeno tako izjavio gosp. Vescan Florin – Daniel, stručnjak povjerenstva za analiziranje ponuda participanata na licitaciji. Prema zapisniku zaključenom na sjednici iz 13. ožujka, EDIFICE BILD bi radove trebala izvoditi u udruženju s firmom EMILIANO VEST, a rok za dovršenje iznosi četiri i pol mjeseci od primitka naloga za početak radova.

Otvaranjem jedne mini baze na jednom određenom mjestu u Karaševu i prebacivanjem nekih teških strojeva u naše selo, firma iz Färliuga nam je potajno nagovijestila uskori početak radova velike novčane vrijednosti, značajnih za razvoj i približavanje Karaševa najosnovnijim europskim standardima.

Dana 26. svibnja 2015. go-



Rimerova ekipa počinje iskopavanje u Potkršu

dine započeli su prvi iskopi za realizaciju najveće investicije u povijesti našega mjesta, veće od one za izradu šumskih puteva Mogila i Uljanica iz 2011. g. ili od ulaganja za uvođenje



Iskopavanje je već započelo u donjem kraju sela

vodovoda u Karaševu i Jabalču iz 2012. godine. Bageri iskopavaju na trima lokacijama, a na izlasku iz sela prema Karaševu, na lijevoj strani rijeke Karaš, u tijeku su radovi za



Gradi se kolektor za pročišćavanje otpadnih voda

izgradnju pripadajućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Iako je u 21. stoljeću kanalizacija elementarna stvar, svugdje u mjestu vlada veliki optimizam, s tim više što je u jednom

trenutku, zbog unedogled odugovlačenja organiziranja postupka licitacije za izvršenje radova, karaševska općina bila na najboljem putu da izgubi novce za ovaj već dobiveni projekt.

Još uvijek nam nije jasno koliki je potencijal SC EDIFICE BIL, no sigurno je kako ova građevinska tvrtka mora okončati radove u rekordnom vremenu jer početkom jeseni ističe propisani vremenski rok za finalizaciju projekta.

Izvođač radova za uvođenje kanalizacijske mreže nam je inače poznat po tome što je 2012. godine dovršio zgradu Centra za turističko informiranje u Karaševu, čije je financiranje omogućeno kroz program PNDR, Mjera 313 ali i po tome što je krajem prošle godine započeo, a zatim napustio, radove vrijedne skoro milijun Eura na poljoprivrednom putu Verona i Krška, projekt financiran iz Europskih fondova. Istina, kada je riječ o putu Verona-Krška-Mostište, koji je do danas trebao biti asfaltiran, SC EDIFICE je podgovorio radove jednoj nesposobnoj građevinskoj tvrtci i sada, umjesto asvalta, tamo imamo blato i duboke kanale što onemogućuju ljudima ulaz na svoja imanja.

Ivan Dobra

TROJSTVO LJUBAVI

Koja je ljubav danas vrijedna povjerenja? S čime usporediti bezgraničnu ljubav nego s ljubavlju Oca, Sina i Duha Svetoga.

Sjećam se kad smo bili djeca, pa bi razgovarali o nekoj tajni, puno puta bi nas pitali: otkla znaš će baš tako? ...a mi bi (mada nismo znali objasniti) odgovorili s ponosom i povjerenjem: Tata mi je rekao! Mama mi je rekla! Isto tako i Sveto Trojstvo pokazuje i svijetli svaku našu životnu istinu i tajnu. Sve što znamo i jesmo je od Boga.

Svetkovina Svetoga Trojstva je povjerenje u ljubav Boga koji se svijetu približava na tri načina: kao otac koji čini sve (za nas), kao sin i brat koji daje život za nas, i kao Duh kojega nam se daje u djetinstvu (sedam godine odoma) da bi čvrsto stajali na nogama kad hodamo teškim putevima ovoga svijeta.

Kaže se da pošten muž nikad nela da kaže svojoj ženi: -Ja sam ti put, istina i snaga...jer evo što je čovjek...danas grešan, sutra bolestan, prekосуtra ga nema...nego la da joj pokaže prema Bogu koji jedini ima zadnju riječ u povijesti i u našem

životu. Moramo po Bogu a ne po svojoj glavi biti: očinski skrojeni i krotki, sinovski vjerni jedni drugima, i imati duh za zajedništvo, a ne za egoizam. Dakle neuspjelo, propalo zajedništvo ili ženidba je zapravo propala osoba. Jedna žena kod nas je uvijek znala spomenuti i pohvaliti pokojnog Velečasnog Hustika: "Tej kad god je čul prostiju, je zakloplil oči i te učinil da propadneš uzemlju od sramote bez da ti kaže ništa", a za jednog drugog kojega prijatelja: "ovej je kleti lošan človik"

Kad gledamo iz ugla ljubavi i zajedništva na naš Banat, onda ni ne treba biti previše pametan da bi se vidjelo zašto propada vjera u nekim mjestima. Kaže jedan svećenik da je čak i bolje da propadne vjera koja se ne oslanja na ljubav...da bi se mogla roditi nova vjera koja poštuje i čovjeka i Boga. Kaže se za Nijemce u Banatu da su na početku bili jako složni. Kakon mi Hrvati, zajedno su si napravili domove, komandu, Dom kulture i tako dalje...Međutim, kad su

se obogatili, počeli su da se dijele: na velike paore koji su imali zemlju, na intelektualce i gospodu i na siromašne koji su bili najavnici. Skoro nesu više govorili jedni s drugima samo sa svojim društvom. Bilo je potrebno da dođe komunizam i teška deportacija u Rusiju i Bărăgan, da im se uzme sve... tek tada su se ponovo našli kao osobe...kao braća i sestre...

Trojstvo našega Boga traži i od nas pluralizam u ljubavi. Svijet se miješa i uskoro nela da bude moguće da ne voliš stranca jer stranac ti je komšija, profesor, zet, kolega... Svi su ljudi Sinovi Božji!

Jedino je čovjek na zemlji slika Božija. Dakle Božja ljubav u trojstvu je i naša životna istina. Kaže se da čovjet pokušava biti kao i Bog u kojega vjeruje. Jedni su samo lijepa ideja (neki put lam da uradim ovo ili ono), jedni su svemoguću (koji je kakon ja), a drugi su ljubav i poniznost (kao otac, kao majka, kao dijete).

Dr. theol. Davor Lucacela

KOMEMORACIJA ZA ŽRTVE SVJETSKIH RATOVA

Otkako je 2007. godine podignut u Karaševu spomenik palim i nestalim junacima iz karaševske općine u prvom i drugom svjetskom ratu, postala je u našem mjestu prava tradicija da se jednom u godini komemoriraju svi oni koji su nestali na raznim frontama ili poginuli pod različitim okolnostima za vrijeme dvaju svjetskih ratova. U četvrtak 14 svibnja, ispred spomen ploče iz parka Zajedništva Hrvata upaljene su svijeće, a vlč. Petar Rebedžila je održao kratku molitvu za brojne žrtve dvaju ratova. Komemoraciji su prisustvovali i brojni mještani Karaševa, koji su zajedno molili i izrazili pijetet za poginule heroje.

Na granitnim pločama spomenika iz Karaševa upisana su imena stradalih ili nestalih boraca iz karaševske općine u prvom i drugom svjetskom ratu i uklesani su stihovi prof. Milje Radana „U boj su pošli“, u znak sjećanja na one koji su svojom žrtvom zavrijedili da im ime ostane u vječnom pamćenju. 62 boraca iz općine Karaševo izgubilo



Spomenik palim herojima

je život u borbama Prvog svjetskog rata (56 iz Karaševa, 1 iz Nermiđa, 5 iz Jabalča) i drugih 55 na ratnim poljima za vrijeme Drugog svjetskog rata (49 Karaševaka, 3 Nermiđana i 3 Jabalčana).

Komemoracija za žrtve prvoga i drugoga svjetskog rata je održana neposredno nakon Svete

mise u crkvi Marijina uznesenja iz Karaševa, kada se je slavio blagdan Uzašašća Kristova ili Spasovo. Ta svetkovina označuje svršetak Isusova ukazivanja apostolima, a broj od „četrdeset dana“ znači puninu njegova djelovanja na zemlji, ispunjenje svega što je donio za spas čovječanstva.

Ivan Dobra

PREMINUO JE NAŠ SVEUČILIŠNI PROFESSOR EMERITUS KRUNOSLAV PRANJIĆ - VRSNI PISAC, STILISTIČAR I PREVODITELJ

U Zagrebu je 8. svibnja 2015. preminuo naš professor emeritus Krunoslav Pranjić.

Oni koji su studirali u Zagrebu, na Filozofskom fakultetu, znali su da kod profesora Pranjića polažemo stilistiku. No, do te je stilistike trebalo stići, tek nakon što bi položili suvremeni hrvatski književni jezik. Slušali smo njegova predavanja na četvrtoj godini studija. Za čitatelje naših novina, donosimo nekoliko podataka iz njegova životopisa.

Prof. dr. Krunoslav Pranjić rođen je u Zenici, 1931. godine. Gimnaziju pohađao u Zenici. Diplomirao je 1954. jugoslavistikom na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1967. doktorirao radom Jezik i stil Matoševe pripovjedačke proze. Od 1956. radio je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu kao asistent, zatim docent, te izvanredni i od 1982. redoviti profesor. Osnovao je Katedru za stilistiku i bio njezin predstojnik do 2001, kada je umirovljen kao profesor emeritus. Predavao je hrvatski jezik i književnost na Kalifornijskom sveučilištu u Berkeleyju (1968–69), te na Sveučilištu u Amsterdamu (1976–77. i 1992–93). Bio je član uredništva časopisa Umjetnost riječi.

Pisao je o općim pitanjima jezika i stila te hrvatskoga književnog jezika, no ponajviše je objavljivao stilističke analize.

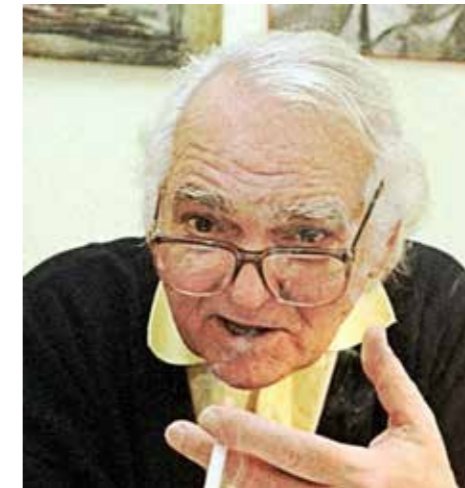
Najviše se bavio tekstovima A. G. Matoša, M. Krležu i I. Andrića, a zatim I. G. Kovačića, G. Martića, D. Cesarića, A. B. Šimića, I. Frangeša,

nastavak s 8 str.

ima i mnoštvo još uvijek nedovoljno istraženih špilja i rezervat je za mnoge endemske vrste biljaka i životinja. Poseban oprez se mora obratiti zmijama otrovnicama, koje obitavaju u kanjonu u velikom broju, posebno podskocima, najopasnije zmije iz Rumunjske, čiji ugriz može biti smrtonosan u odsustvu protuotrova.

Na kraju svima preporučujem dvodnevni ili trodnevni izlet u svijet ljepote i uzbuđenja Kanjona rijeke Karaša. Neopisiva ljepota očuvane prirode i krajolici što oduzimaju dah garantiraju nezaboravnu avanturu i pravo su nadahnuće za sve one koji svoje vrijeme vole provoditi u prirodi.

Ivan Dobra



I. Slamniga, A. Flakera, Homera, P. Petrovića Njogoša, Lj. Jonkea, V. Primorca, bosanskih franjevaca. Odabir tekstova odaje i glavne motive ili teme: antimarcijalnost, urbanost, spiritualnost, civiliziranost. Prevodio je s ruskoga A. P. Čehova (Humoreske, Novele, 1959) i L. N. Tolstoja (Ana Karenjina, 1961), s francuskoga A. Finkielkrauta (Poraz mišljenja, 1992) te s J. Brnčića A. Chouraukija (Deset zapovijedi danas, 2005). U suradnji s A. Flakerom uredio je knjige Hrvatska književnost prema evropskim književnostima: od narodnog prepoda k našim danima (1970), Prinosi proučavanju hrvatske književnosti (Croatica, 1972, 3) i Hrvatska književnost u evropskom kontekstu (1978).

DJELA: Jezik i književno djelo,

Zagreb 1968; Jezik i stil Matoševe pripovjedačke proze, Zagreb 1972; Jezikom i stilom kroza književnost, Zagreb 1986; Iz-Bo-sne k Europi, Zagreb 1998; O Krležinu stilu & koje o čem još, Zagreb 2002.

O njegovim će se radovima i stilu pisanja, predavanja i izlaganja zasigurno puno pisati od sada nadalje. Znao se igrati riječima i tako bi nastajale nove riječi i izrazi, naizgled nespojivi a opet jedinstveni. Bila je prava poslastica slušati njegova izlaganja i predavanja.

Ali kakav je profesor Pranjić bio kao čovjek? O tome bi se mogao napisati roman. Znao je svakome pristupiti ljudski, prijateljski, s poštovanjem, razumijevanjem i ljubavlju. Imao je nešto od franjevaca, od bosanskih fratara, o kojima je rado pisao i kojima je rado odlazio. Imao je onu nesebičnu ljubav i razumijevanje prema svakome bratu čovjeku. Povodom smrti Profesora u Općoj biblioteci u Zenici postavljena je izložba knjiga koje je napisao, preveo ili uredio Krunoslav Pranjić. Sahrana posmrtnih ostataka dr. Krunoslava Pranjića obavljena je u Zagrebu, u utorak 12. svibnja 2015. godine na groblju Mirogoj

Dragi profesore, hvala na predavanjima iz stilistike, NO PONAJSVIŠE HVALA NA LEKCIJAMA LJUDSKOSTI, o kojima ste nas učili, kako drugačije negoli SA STILOM!

Maria Lačhici



Sutiska, na ulazu u divlji kanjon

SRUŠENI MOST NA ULAZU U KANJON RIJEKE KARAŠA

Na samom ulazu u kanjon rijeke Karaša, u blizini mještanima poznatog mjesta "Kod tri vodenice" već više od godine dana leže u vodi drvene ruševine mosta koji je inače trebao biti upotrebljiv čitav niz godina i služiti šetačima i turistima za prelazak rijeke.

Most se sam srušio početkom prošle godine, vjerojatno zbog dotrajalosti nosivih greda, a postavljen je prije nepune sedam godine. Sva je sreća što u trenutku rušenja na mostu ili u okolini nije bilo prolaznika jer bi su u tom slučaju posljedice mogle biti kobne, bar ako je suditi po visini i dimenzijama srušene konstrukcije. I tko zna, projektant i graditelj bi bili mogli u tom slučaju invocirati preveliko opterećenje kao uzrok rušenja mosta. U blizini tog mjesta nema nijednog drugog prijelaza, ni improviziranog, na stranu gdje od davnine postoji staza koja se prostire uzvodno otprilike deset kilometara, tako da strani turisti (ionako malen broj) ali i mještani moraju prelaziti znatno veći put, najprije zaobići dio sela ili prijeći kroz uvijek hladnu vodu Karaša, da bi imali pristup zaštićenom Kanjonu.

Koja će biti daljnja sudbina srušene konstrukcije i kada će se ukloniti urušeni dijelovi teško je predvidjeti ali sasvim je izvjesno da graditelj neće besplatno izgraditi drugi most. Vjerojatno su u proteklom vremenu izrađena razna izvješća stručnjaka o uzrocima rušenja kao i stručno mišljenje projektanta o izdržljivosti nosivosti mosta i same konstrukcije, o koroziji stubova itd, što u ovom trenutku nikome ne pomaže.

Kanjon rijeke Karaša iz Nacionalnog parka Semenic Cheile Caraşului

I tako. Imamo u samom centru Karaševa novoizgrađeni centar za turističko informiranje, a nemamo turiste, na samom ulazu u zaštićeno područje kanjona rijeke Karaša imamo ruševine mosta koji nije opravdao investiciju, a u unutrašnjosti rezervata (područja zaštićenog zbog svog značaja za floru i faunu) imamo potpuno neuređenu stazu, zaraslu žbunjem i raslinjem, koju nitko nikada ne čisti.

Prirodni rezervat karaševskog kanjona iz Nacionalnog parka Semenic Cheile Caraşului dugačak je otprilike



19 km, a sam Nacionalni park ima površinu od 36.214 ha. Kanjon rijeke Karaša inače je jedan od najdivljijih i najatraktivnijih iz Rumunjske, čudestan i očaravajući, a svaki izlet u taj zaštićeni prirodni rezervat je pravo osvježenje i

peizažu i poistovjećuje s gotovo vertikalnim stjenama iznad dubokog ponora. Mala planinska rijeka Karaša mjestimice je smaragdno zelena i kristalno čista, toliko bistra da se u njoj još uvijek



predstavlja poseban doživljaj. Iznimno je spektakularan drugi dio kanjona, od doline Prolaza, idealnog mjesta za kampiranje i odmor u čistoj prirodi, gdje mnogi Karaševci imaju salaše i imanja, pa sve do blizine Komarnika i tamošnje špilje, jedne od najvećih iz Rumunjske. Taj drugi dio kanjona je ujedno i najdivljiji, nepristupačan, sa strmim stijenama i veoma zahtjevnom stazom koja se u danom trenutku gubi u veličanstvenom

može vidjeti pokoji veliki primjerak pastvrje, kao inat famoznim karaševskim krivolovcima na ribe. Kristalna voda Karaša je veoma hladna za vrijeme cijele godine, posebice u divljem kanjonu, i nije preporučljiva za kupanje ni najhrabrija, čak i u najtoplijim ljetnim danima. Kanjon Karaša

nastavak na 9 str.

KLOKOTIČKE „MARJANSKE“ – GOSPINE MINISTRANTICE

Dana 24. svibnja, na blagdan Duhova (Pedesetnice), učenice VIII. razreda OŠ iz Klokočiča koje su „služile kakon Marjanske, su zafalile“.

Klokotičanjam riječi „Marjanske su zafalile“ nisu strane, oni poznaju njihovo značenje i simboliku, no ne znam u kojoj su mjeri ove riječi poznate ostalim čitateljima „Hrvatske grančice“.

„Marjanske“ su ministrantice Majke Božje. One su isključivo djevojčice, odjevene u bijeloj haljini i bijelim vjenčićem na glavi. Njihova uloga u crkvi je da ministriraju za velike crkvene blagdane, posebice na blagdane Sv. Marije i na župni blagdan (kirvaj). Ministriraju još i na svadbama, na dočeku hodočasnika koji idu pješice u Mariju Radnu i Mariju Čiklovu te su uvijek prisutne kad našu crkvu posjete ugledni gosti iz države i inozemstva. Povodom svadbe u Klokočiču, „Marjanske“ idu bijelim barjacima mladenkinom domu u znak poštovanja i čistoće i otprate samo onu mladenku od kuće do crkve na vjenčanje, koja je i ona nekada bila „Marjanska“. Na svadbeni dan, svaka mladenka koja je bila „Marjanska“ poklanja svojim mlađim nasljednicama simboličan dar, kao uspomena na dan vjenčanja. Isto odjevene u bijeloj haljini i bijelim vjenčićem na glavi, „Marjanske“ polaze od crkve i idu s bijelim barjacima prema izlazu iz sela kako bi dočekale procesiju hodočasnika koja se vraća iz svetišta Marije Radne ili iz svetišta Marije Čiklove i zajedno ulaze u crkvu.

Postati „Marjanskom“ nije teško. Uvjet koji se mora ispuniti je taj da moraš najprije dobiti Prvu sv. Pričest. Odmah nakon toga, možeš postati „Marjanskom“. Danas „Marjanske“ su učenice od II. razreda pa sve do VIII. razreda OŠ. „Marjanske koje su zafalile“, to su učenice koje završavaju VIII raz-



Marijanske u procesiji

red i koje sa zahvalnom molitvom „O, Gospođo moja, o, Majko moja!“ ispred Gospinog oltara, prekidaju službu ministriranja. Običaj je taj da zahvaljivanje mora obavezno biti obavljeno onoga

zadnji put obukle bijelu haljinu (simbol njihove čistoće, ljubavi i poštovanja prema našoj Nebeskoj Majci) i stavile plavu pantljkicu s ramena ispod desne ili lijeve ruke, ovisno o mjestima (s

lijeve ili desne strane oltara) za vrijeme Sv. mise ili pobožnosti. V.č. Petar Dobra im je upalio bijele svijeće i s njima su u ruci zahvalile Blaženoj Djevici Mariji za proteklih 6. godina ministriranja, za sve darove i uslišane molitve. Čitava ceremonija se odvija ispred Gospinog oltara u crkvi sv. Apostola Filipa i Jakova. Nakon završetka Sv. mise, spomenute „Marjanske“ su zahvalile i svojim voditeljicama, učit. Mariji Muselin i odgovateljici Mileni Butarici, koje su bile uz njih čitav niz godina i koje su ih poučavale lijepim primjerima.

Od srca zahvaljujem trima klokočičkim „Marjanskama“ koje su do ovogodišnjeg blagdana Duhova (24.05., kada crkva spominje i Mariju Pomoćnicu) svojim prisustvom kitile našu crkvu i bile lijep primjer za svoje mlađe nasljednice. Poštovanje prema crkvi pokazale su, između ostalom, i svojim sudjelovanjem na blagdanskim sv. Misama, a

njihov doprinos zajednici se sastoji u očuvanju i promoviranju ove jedinstvene tradicije u našim karaševskim selima.



Marijanske koje su zafalile

dana kada crkva slavi neki od blagdana Bl. Djevice Marije i malo prije završetka VIII. razreda. Datum nije točno određen. Milenka Peja, Dušica Vataš i Beatrice Ocil su 24. svibnja ove godine

Slavica Muselin

SASTANAK U ZAJEDNIŠTVU

Sve točke i podtočke dnevnog reda sastanka Koordinacijskog odbora usvojene su jednoglasno ili velikom većinom, tek kad je bilo riječ o kriteriju selekcije delegata za nadolazeću Redovnu konferenciju organizacije bilo je nešto nesuglasica i suprotnih mišljenja između pojedinih članova odbora.

Članovi iz karaševske općine, zajedno s Petrom Lugožanom iz Vodnika i Marjanom Radićem iz Tirola, optirali su za varijantu prema kojoj se kvocijent zastupljenosti određuje po broju glasova zadanih listi ZHR-a na generalnim izborima, dok su ostali prisutni članovi bili mišljenja kako ovaj kriterij daje određenu prednost karaševskoj općini i upravo zato bi bilo adekvatno i nužno izabrati kriterij koji bi trebao omogućiti relativno jednak broj delegata iz dviju općina na Konferenciji. Ovu drugu varijantu su podržali, moram priznati, i s pokojim solidnim argumentima, i moji kolege Slavica Muselin i Danijel Lukačela, oboje iz Klokočića, ali i Milja Vataš, predsjednik lokalne organizacije iz Klokočića, no oni nisu članovi Koordinacijskog odbora pa prema tome nisu imali niti pravo glasa. Izglasana je na kraju karaševsko-tirološko-vodnička varijanta, ista ona koja je bila na snazi i na prijašnjim Konferencijama. Da je mene netko pitao, od četiri postojeće statutarne varijante za selekciju delegata, izabrao bih ovu izglasanu jer mi se čini da je ona najpoštenija, unatoč činjenici što karaševskoj općini osigurava znatno veći broj delagata (preostaje mi da u jednom od sljedećih brojeva i argumentiram zašto mi se tako čini).

Sve u svemu, sastanak Koordinacijskog odbora je od početka do kraja, a trajao je više od tri sata, protekao korektno, bez mučnih diskusija, vrijeđanja ili nečega sličnog, kako smo bili naviknuti slušati na onim prošlogodišnjim i ne samo. Čak i su-



protina mišljenja oko kriterija selekcije delegata iznijeta su u granicama pristojnosti i konstruktivnih kontradiktornih mišljenja, tako da bi netko neupućen, da je kojim slučajem bio prisutan na sjednici iz 30. svibnja, otišao doma ili Bog zna kamo pozitivno začuđen odličnom atmosferom i načinom rada članova Koordinacijskog odbora Zajedništva Hrvata. Dobročudni, blagonaklonjeni, mirnodopski, pošteni, pametni, pristojni i bistroumni, neki su samo od atributa kojim bi tobožji neupućeni promatrač gratulirao članove odbora svaki put kad bi ih se sjetio.

Međutim, takva idilična slika ne postoji unutar Zajedništva Hrvata. Desetoricu članova prisutnih na sjednici i Petra Katića, koji se je iz Njemačke uključio i votirao telefonski, prof. Milja Radan naziva frakcionistima i uspoređuje ih s „frakcionistima“ iz 1998. godine. A profesor Radan je dugogodišnji predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj i njemu bi tre-

bali vjerovati. S druge strane, niti „frakcionisti“ ne biraju riječi kad govore o predsjedniku Zajedništva i okrivljuju Profesora upravo zbog dugovječnosti i načina rada na čelu organizacije. Pozicija odsutnih odbornika, kad sve govorimo o stavovima, bliža je onoj Profesorovoj, bar ako je suditi po neodazivu na sastanak. Iznimku čini Jakob Domaneanc, koji se nije odazvao sastanku iz razloga koji ne bih navodio. I na kraju, potpisnik ovih redova u nijednom slučaju ne može (i ne mora!) imati svoje preferencije i pozicionirati se na strani jedne ili druge suprotstavljene strane. Najviše što može je točno izvjestiti o događajima na kojima je iz poslovnih obaveza bio prisutan, događaji koji su se u zadnjem vremenu redali neobičnom brzinom i doveli do jedne od najvećih kriza u povijesti organizacije.

ISKLJUČENJE IZ KOORDINACIJSKOG ODBORA

Organizacijski problemi, referat predsjednika ZHR-a i odobrenje predloženih mjera te određivanje dnevnog reda sastanka Koordinacijskog odbora iz 27. lipnja, - bile su glavne točke dnevnog reda sastanka Izvršnog vijeća ZHR-a održanog 6. lipnja 2015. Za vrijeme zasjedanja Izvršnog vijeća jedanaestorica članova Koordinacijskog odbora u potpunosti su isključeni iz redova članova ovog rukovodećeg tijela ZHR-a. Prema referatu predsjednika Zajedništva Hrvata, - Slobodan Gera, Mikola Gera, Ivan Frana, Mikola Paun, Jakob Domaneanc,

Milja Žurkul, Petar Lugožan, Marjan Miloš, Đuređ Sera, Đuređ Jankov i Marjan Radić djelovali su destabilizacijski po organizaciju i isključeni su shodno članku 18, stavak 1, slovo d, zajedno s člankom 18, stavak 2 i članak 23, stavak 8, zadnji paragraf iz Statuta UCR-a. Od jedanaestorice članova koji su glasali za zadnju sjednicu Koordinacijskog odbora jedino nije isključen Petar Katić jer on nije bio prisutan na sastancima Odbora u zadnje tri godine pa prema tome nije mogao djelovati destabilizacijski protiv organizacije. To što je votirao telefonski iz Njemačke mu se nije moglo staviti na

teret jer je bilo ustanovljeno kako takva vrsta glasovanja ionako je nezakonita i nema nikakvu vrednost.

Manje - više, jedan-aestorici isključenih članova se je u referatu stavljalo na teret što su prethodne godine krivo optužili predsjednika Zajedništva Hrvata za dva krivična djela, a optužbe su ocjenjene netočnima od strane dvaju Državnih odvjetništava (parchete). Također, isključeni članovi su sistematski

nastavak na 7 str.

HRVATI U REKAŠU

O šokačkim Hrvatima iz Rekaša pretpostavlja se da su tamo pristigli sredinom 17. stoljeća iz istočne Slavonije.

Zna se da je u to doba njihova zajednica brojala nešto više od 700 pripadnika. U zadnjem vremenu njihov je broj drastično opao, tako da se danas može realno govoriti o samo 50 članova ove hrvatske zajednice.

U Rekašu postoje i druge narodnosti: Rumunji, Nijemci, Srbi, Mađari i Romi, a svaka je od tih narodnosti živjela u prošlosti u određenom dijelu ovog naselja. Hrvati su stanovali u nekoliko sokaka u sjevernom i zapadnom dijelu Rekaša, odnosno u Šokačkoj strani. Danas podijeljenost u stanovanju po narodnostima je manje izražena.

Kakvi su bili odnosi između Hrvata starosjedilaca i ostalih etničkih manjina ovog mjesta u dalekoj prošlosti možemo jedino nagađati, ali kako je sve to funkcioniralo u zadnjim godinama doznajemo od profesora Ivana Jankulova, čovjeka koji je rođen u Rekašu 1950. godine te koji je cijeli svoj život proveo u ovom multietničkom naselju. „Mi, Hrvati smo etnička manjina koja zna četiri jezika, jer smo naučili od Mađara mađarski, od Švaba njemački, a rumunjski smo naučili u školi. Nikad nije bilo nikakvih etničkih nesporazuma među nama. Svi smo se družili. Išli smo na balove kod Njemaca i Mađara, oni su dolazili k nama; igrali smo nogomet, zajedno smo sastavljali ekipe i sve je bilo

nastavak sa 6 str.

odbijali izvršiti dužnosti predviđene člankom 23, stavak 6, slovo b, paragraf 6 iz Statuta ZHR-a isto kao što su odbili izabrati jednog člana K. odbora za predstavnika ZHR-a u Državnom Uredu za Hrvate iz Dijaspore. Konačno, zasjedanje Koordinacijskog odbora iz 30. svibnja smatrano je nestatutarno, a poduzete mjere prekoračavaju nadležnost Koordinacijskog odbora.

Protiv odluke Izvršnog vijeća isključeni članovi imaju mogućnost žalbe u roku od 20 dana.

Ivan Dobra

u redu. U mojoj mladosti ovdje je bilo nekoliko stotina Hrvata, ali s vremenom ženidbe su između nas bile sve rijeđe

Rekašu je osnovan šokački muški zbor. Pjesme su im bile uglavnom crkvene, ali imali su i svjetovnih pjesama. Taj je zbor



Marica Pelić i članovi rekaškog zbora Laudate Dominum

pa, danas, skoro da smo nestali. Nismo više imali mladi koji da nam preuzmu mjesto. Danas ima otprilike negdje oko 50-60 Hrvata. Ali, svi smo stari. Mi još uvijek održavamo, koliko god možemo, naši hrvatski običaji i šokačke tradicije.“

Rekaš, pored multietničke harmonije, koja može poslužiti kao primjer cijeloga našoj državi, a i van njezinih granica, može se pohvaliti i multietničkim zborom. Utemeljen 1888. godine kao „Šokačko pjevačko društvo“, a poslije, nakon višegodišnje stanke, obnovljen 1992., svoju aktivnost obavlja u mjesnoj Katoličkoj crkvi, ali redovito nastupa i na različitim scenama u državi ili pak inozemstvu. Vidjeli smo ga „na djelu“ jedne lijepe svibanjske večeri, kada su se njegovi članovi ljubavno odazvali pozivu uredništva ZHR-a i okupili u mjesnoj katoličkoj crkvi kako bi otpjevali četiti hrvatskih pjesama iz svog bogatog repertoara. „1992. godine u našu župu dolazi novi župnik - vlč. Ioan Ciurariu. On puno voli pjesmu i pjevanje, pa je nas okupio oko sebe da bi zajedno pjevali. Na početku bili smo oko tridesetak, ali smo ostali samo petnaest jer, vidite, za pjevanje treba puno vremena i strpljenja i, na žalost, te stvari ne stoje svima na raspolaganju“ - reći će nam gospođa Marica Pelić, jedna od članica rekaškog zbora. „Šokci imaju staru tradiciju pjevanja. Godine 1888. u

trajao sve do 1925. godine, a poslije toga, u crkvi, počeli su djelovati etnički zborovi. Svaka je nacionalna manjina imala svoj mali zbor, a to je trajalo, kako sam već rekla, do 1992. godine kada nas je novi župnik ujedinio u jedan veliki zbor i pjevamo zajedno na hrvatskom, mađarskom, njemačkom, rumunjskom, pa čak i na latinskom jeziku. Jedino sam ja čista Hrvatica u ovome zboru. Naš dirigent i njegov brat, koji pjeva u zboru, su pola Hrvati, a ima i dvije ženske, koje su samo fratlj Hrvatice. Uglavnom pjevamo u crkvi, svake nedjelje na svetoj misi, ali nastupali smo i na koncertima i festivalima u Temišvaru, Rešici, Buzijašu, Radni. Bili smo jedamput čak i na festivalu u Sighișoari. Pjevali smo i u inozemstvu: u Mađarskoj, Austriji, Njemačkoj i naravno u Hrvatskoj, gdje smo nastupali već četiri puta“ - nastavit će s ponosom Marica.

Marica Pelić i Ivan Jankulov vrijedni su i aktivni članovi hrvatske zajednice, koji još uvijek djeluju na kulturnom i obrazovnom polju rekaškog života. Nažalost, od nekadašnje brojne starosjedilačke hrvatske zajednice, danas je preostala samo lijepa uspomena u kolektivnom pamćenju Rekašana te nekoliko slika hrvatskih ličnosti i hrvatskih ulica sačuvanih u mjesnom muzeju.

Daniel Lucacela